

FEDERATIUNEA

Diurnalu politicu, literariu, comercialu si economicu.

Va esi Luni-a, Mèrcuri-a, Vineri-a ser'a, si Dominec'a deminèti'a.

Cancelari'a Redactiunii:

Malulu inf. ala Dunarii, Nr. 32

Locuinti'a Redactorului:

Malulu inf. ala Dunarii, Nr. 19.

Scrisorile nefrancate nu se voru primi decâtu numai de la corespundintii regulari ai „Federationii“
Articlii tramisi si nepublicati se voru arde.

Pretulu de Prenumeratiune:

Pre trei lune 4 fl. v. a.
Pre siese lune 7 fl. 50 cr.
Pre anulu intregu 15 fl.

Pentru Romania:

4 galb. pre anu, — 2 galb. pre 1/2 de anu, — si 1 galb. pre 1/4 de anu.

Pentru Insertiuni:

10 cr. de linia, si 30 cr. taps'a timbrale pentru fiesce care publicati une separatu. In Loculu deschist 20 cr. de linia
Unu esemplariu costa 10 cr.

Pest'a, 15/27. apr. 1868.

D'in siedinti'a de asta-di a casei represintanti-loru Ungariei, carea abiè durâ 1 ora, sub presiuliu v.-pres. P. Siomsci, n'avemu sè inregistramu prea multe. Se autenticâ protocolulu siedintiei trecute si se insinuara mai multe petitiuni. Sgomotulu ce domnesce de regula in casa sub decursulu lucrârilor de asta natura, te-ar' face sè uiti câ esti in dieta, daca câte unu incidinte nu i-ar' schimbâ numai de câtu totu aspectulu. Astfelu de incidinte fu in siedinti'a de asta-di: una interpelare adresatâ prin deput. Ales. Cichi ministrului de interne. La 16 l. c. adeca, precum se scie, se desolvâ clubulu democratiloru d'in Bud'a-Pest'a, pre basea unui emisu alu ministr. de iut. de la 8. l. c. Nu scimu, temutu-s'a ministrulu, câ ordenatiunea lui nu va fi ascultata, daca nu va avè batiouete la spate, sèu d'in ce cauza, destulu câ ordonatiunea de desolverea clubulu amintitu s'a executatu pre langa asistintia inarmata. De ace'a Cichi întreba pre ministrulu interne-loru, sè respunda, pre cari legi a le patriei si-a basatu dreptulu de a sugrumâ cu putere armata libertatea individuale garantata si prin §. 32 alu III. de lege d'in 1848, si libertatea de asociare ce stâ in legatura nedespartibile cu libertatea individuale? Cuventarea, ce dep. Cichi a premisu acestei interpelâri, a fostu primita d'in partea majoritâtii guverniali, la multe locuri, cu risete. Ministrulu Wenckheim promise a da respunsu in siedinti'a cea mai de aproape. Aci mai de aproape, la reportulu comisiunei bugetarie, despre stabilirea biroului stenografiloru.

La tempulu sèu amintiramu de o cuventare a lui Pertielu, indreptata contra lui Cosiutu. Foiele unguresci se ocupa de atunci continuu cu acesta afacere. Cele guvernamentale, se întielege, pledeza tare pre langa Pertielu, éra celelalte, cu deosebire organele stangei extreme, se apucara a documentâ, nici mai multu nici mai putienu, de câtu câ Pertielu e lovit cu leuc'a. Se facu felu de felu de descoperiri despre increcârile si lucrârele emigrantiloru in strainetate. — Resultatulu lupteloru partiteloru unguresci se va aretâ la alegerile viitorie. Organulu stangei moderate „Hon“ ni dede in dfilele trecute sè precepemu, câ i-ar' veni tare bine la socotela, daca Cosiutu s'ar' descatiâ ore cum de cei estremi, si s'ar' aretâ aplecatu a luâ guvernulu stangei moderate. De atunci lucrurile s'au mai schimbatu. Cosiutu si-a depusu mandatulu, si asiè nu se scie daca are de cugetu a mai rentorce candu va in patria, sèu ba. Intr' ace'a cultulu cosuthianu, pre langa tote opintirile lui Pertielu si a altor'a, in locu de a scadè, capeta noue poteri.

Desarmarea, ventilata de atât'a tempu, vre sè se traduca in fapta. Onorea initiativei sè fie a Prussiei, „daca suuntu adeverate scirile, cari spunu, câ in consiliulu ministerialu tîenutu in Berolinu la 22 l. c. s'ar' fi decisu, ca de la 1-a maiu sè se faca reduceri insemnate in armata, cu atâtu mai virtosu, câ, dupa cum este informatu guvernulu prus., si guvernulu france-scu si celu austriacu voru sè faca asemeni reductiuni in armaata, totu pre acelu tempu. De altmintrea tempulu îndicatu nu este departe. Vomu vedè in câtu se voru realizâ si aceste sciri. Pre cuvinte, promisiuni goale, r nu mai dâ nimene nimic'a. Lumea voiesce sè vedea fâpte, câ-ci de sciri, care de care mai cornurate, este satula.

Foiele italiene atingu pre scurtu ceremoniele cununiei principelui de corona Umberto. Mare surprindeere a causatu impregiurarea, câ famili'a domnitoria d'in Petroburgu n'a fostu prin nimene reprezentata la a cea serbatore, pote fi, d'in cauza, câ principelu UrUmbertu erâ consideratu aci de multu ca fito-

riulu mire'alu unei principese Leuchtenberg, éra acum schimbându-se treb'a, domni d'in Petroburgu se cam amarira si nu tramesera pre nimene la nunta.

In casa de josu a parlamentulu Anglici veni la pertratate in 22 l. c. proieptulu de lege, in alu cârui inticlesu sentintiele de morte au a se esecutâ intre paretii inchisorei, si nu in publicu. Cu acesta oca-siune, deputatulu Jipin fece amendamentulu: ca *pedeps'a de morte sè se sterga de totu*. De aci se escâ una disputa interesantâ, la care luare parte dep. Gregory si Neate, celu d'anteiu pentru mantienerea, éra cestu alaltu pentru stergerea pedepsei de morte. In fine se scolâ renumitul filosofu John Stuart Mill si-si aretâ parerea, câ pedepsele ar' mai trebù asprite, éra nu imblandite, este contra stergerei pedepsei de morte si la votisare proieptulu pentru stergere cade cu 127 voturi contra 23.

Dieta Ungariei.

Siedinti'a de la 25 aprilu, 10 ore a. m.

Presiedinte: Car. Szentiványi; notariu: Aug. Radich; d'in partea regimului: Eötvös Mikó si Lónyai.

Dupa cetirea si autenticarea protocolulu, presiendintele casei, bar. Adalb. Bánffy, Emericu si Sigismundu Ivánka, Iosifu Inkey, Petru Nagy, Petru Mihályi, bar. Iosifu Rudich iun., Iosifu Székács, Paulu Somssich, Paulu Trifunácz, Gabr. Várady, Stefanu Vuchetich, cont. Iosifu Zichy, sen. Rogu pre membrii deputatiunci, sè binevoiesca a se infâtsiâ, in vestuinte serbatoresci, precisu la 12 ore. (Presiedintele predede scaunulu presiediale vice-presiedintelui, Solomonu Gajzágó, si se silh sè merge a casa, pentru ca sè se imbrace.)

In urm'a insciintârei oficiali, am onore a anuciâ, câ d'in caus'a evinimentulu imbucuratoriu ce avù locu in famili'a pre-innalta regesca, asta-di dupa a media-di la 1 ora se va intimplâ botezulu. S'a fâtezulu ambele case sè fia represintate prin câte una deputatiune. Daca onorat'a casa va binevoi a-si dà consentimentulu sèu, mi-voiu luâ libertatea a face onoratei case urmatori'a propunere cu privire la membrii acestei deputatiuni (Aprobare, sè audîmu): Presiedintele casei, bar. Adalb. Bánffy, Emericu si Sigismundu Ivánka, Iosifu Inkey, Petru Nagy, Petru Mihályi, bar. Iosifu Rudich iun., Iosifu Székács, Paulu Somssich, Paulu Trifunácz, Gabr. Várady, Stefanu Vuchetich, cont. Iosifu Zichy, sen. Rogu pre membrii deputatiunci, sè binevoiesca a se infâtsiâ, in vestuinte serbatoresci, precisu la 12 ore. (Presiedintele predede scaunulu presiediale vice-presiedintelui, Solomonu Gajzágó, si se silh sè merge a casa, pentru ca sè se imbrace.)

Ordinea dfilei: discussiunea proiectulu legei de indemnitate.

Se cetesce compusetiunea originale de o data cu modificatiunile, recomandate prin comisiunea centrale, si se primesce, in genere, ca base a discussiunei speciale.

Discussiunea speciale se continuâ, fâra interrumpere, pana la punctulu 2, unde cont. Ferdinandu Zichy presintâ una modificatiune, care inse in urm'a observatiuniloru raportorului comisiunei centrale, Kaeskovics, si a rechiamârei lui Baltasaru Halász se respinse, si se primi compusetiunea in tota estinderea ei.

Ca termina pentru votarea finale se defige siedinti'a de marti-a venitoria.

Presiedintele anuciâ, câ sectiunile au finitu desbaterea raportulu comisiunei bugetarie, si spune, câ d'in caus'a urgentiei, s'ar' potè pune sub discussiune in siedinti'a de luni-a venitoria.

Presiedintele, d'iu lips'a obiectulu, voiesce a inchide siedinti'a, inse la insisterca lui Bónis, comisiunea petitiunaria si-incepù raportulu sèu despre petitiunile relative la câlile ferate. Cu oca-siunea cetirei petitiuniloru singuraticce se escâ o disputa mai lunga a supr'a procederei, câ ore sunt acele a se transpunc la comisiunea câliloru ferate, sèu la ministeriulu comunicatiunei? Colomanu Tisza finit disput'a cu propunerea sa, in inticlesulu carci-a tote petitiunile relative la câlile ferate sunt a se indrumâ la comisiunea câliloru ferate, care va face despusetiunile ulterioari, si daca va fi de lipsa, le va transpunc la ministeriulu comunicatiunei.

Fisionomi'a presinte a Europei

„Au cadiutu barierele, ce despartiau pana acum'a poporele
Mirabeau.

Este aproape unu seculu, decandu dîse citatele cuvinte renumitulu Mirabeau in parlamentulu Franciei, care pre atuncia inca nu presimtiâ la ce felu de transformâri va fi supusa figur'a Europei, ce pre atuncia fierbeâ de idee, si inca de idee, ce aveâu sè conduca poporele la libertatea multu dorita. Cine mai este asta-di, care sè nu cunosca inceputulu, decurgerea si neasteptat'a fine a grandiosei revolutiuni franceze suptu Ludovicu alu XVI. Poporele Europei, avendu in capulu loru, ca conducatori, pre Franci'a, incepura a simti, câ ele esistu si câ sunt destinate la unu ce mai bunu decâtu a fi sclavi ai domnitoriloru loru. Ele nu mai voiau a fi tractate asemenea unoru animale fâra ratiune, ci se nisuiâ a si-duce la valore prin ori si ce mediuoce, cu ori si ce pretiu, drep-turile lor si realizarea dorintiloru lor ce se concentrâ tote in recunoscerca „drepturiloru omenesci“ si in „egalitatea inaintea legiloru.“ — Aceste idei, ce se transplantara la tote poporele Europei, prin Franci'a care se pare a avè destinulu de a apucâ totu deaun'a initiativ'a candu e vorba de a reformâ, nu-si gresira scopulu; câ-ci ele desceptara tote anemele si spiritele pana atunci dormitande, aretandu-li tient'a spre care au a si-indreptâ pasii. Tient'a acést'a, fiindu totu aceea la tote poporele civilizate, efeptu ca cadiendu barierele ce le despartiau pana atunci si ce se pareau a fi nedelaturabile, sè se puna in relatiuni mai intime unele cu altele. Totu ea efeptu ca lupt'a de independintia sè devina o lupta generale, in carea apoi aveâ sè se recunosca acele semintie, ce erau spirelucurâtoare, care a se realizâ.

Asta-di niminca nu se mai pote indoi, câ nu stâmu inaintea unei transformâri colosale, ce se apropia cu pasi totu mai iuti de isbuenire, Asta-di pentru sustinerea pacci sunt forte putiene siantie, cu atât'a mai multe iase pentru reshoiu.

Permiteti-mi a face o privire rapede preste mintele cele mai importante, ce sunt caus'a acestoru simtome de reshoiu. — Sunt trei cause principale, sèu mai bine dîsu, trei staturi esistu asta-di in Europ'a, de la cari aterna sortea si viitoriulu Europei intregi. Aceste staturi sunt Franci'a, Prussii'a, si Russii'a. Se vedemu deci in ce relatiuni stau aceste trei staturi unulu câtra altulu, si ce le indemnâ a transpunc Europ'a in situatiunea presinta. Franci'a carea, gustandu odata, si dupa ce au beutu pana la cea mai de pre urma picatura paharulu libertâtii dara nesciindu a o pretiu si a o intrebuintiâ, se dedase suptu sceptrulu lui Napoleonu celu mare a jocâ rol'a cea mai stralucita între staturile Europei si a dictâ legi asiè dupa cum poporulu romanu dictâ legi suptu Traianu totoruru poporeloru lumei vechie; acést'a Franci'a asta-di se simte neindestulata cu sortea sa; ea crede câ au cadiutu suptu sceptrulu lui Napoleonu III, si ea voiesce a se luptâ pentru a si-recastigâ era-si angulu sèu, ce asta-di si-lu vede micioratu si intunecat de vecinulu sèu, adeca de Prussii'a. Franci'a asta-di este parata a se luptâ nu atât'a d'in interesu de a si-mari preste mesura frontierele imperiului sèu, câtu mai multu d'in ambitiune. — Poporulu france-scu voiesce a si-recastigâ glori'a sa si libertatea, pre carea elu crede câ le-au pierdutu suptu Napoleonu III. Cunoscemu indestulu de bine pre poporulu france-scu pentru ca sè ne potemu dà unu contu destulu de chiaru, despre aceea, câ ce va se dîca candu poporulu france-scu este nemultumitu. Scimu destulu de bine câ ce este in stare a sacrificâ pentru o idea acestu poporu plinu de orgoliu si ambitiune. Elu asta-di nu voiesce a recunosce rivalitatea ma nici egalitatea Russiei, crediendu câ acést'a egalitate i pote deveni odata periculo-sa, si de aceea elu voiesce reshoiu cu ori-ce pretiu,

